

AMERIŠKA DOMOVINA

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003

FOREIGN

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

ELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JUNE 15, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

Višje pokojnine, pa ludi višji prispevki za Socialno varnost!

Finančni odbor Senata je končal delo na svojem zakonskem predlogu za javne podpore in Socialno varnost.

WASHINGTON, D.C. — Senetni finančni odbor je v torek odobril zakonski predlog o javnem skrbstvu za potrebne in uboge ter za Socialno varnost, ki bo stal letno deželo novih 17.6 milijonov. Pokojnine Socialne varnosti in drugi prejemki te ustanove bodo povišani za 10%, če bo obveljal predlog finančnega odbora. Sen. Church je napovedal, da bo predlog dopolnil tekom razprave v zbornici s povišanjem pokojnin za 20%. Pravi, da ima za to dopolnilo potrebno večino.

Temeljni del zakonskega predloga obsega novo ureditev javnega podpiranja potrebnih in revnih. Njegovo temeljno načelo je, da naj vsakdo, ki je sposoben, dela. Če ne more dobiti dela pri privatnikih, naj ga preskrbi vlada. Ta "obveznost" dela bo najtrši oreh, ki ga bo morala senatna zbornica zdobiti. Liberalno misleči so namreč proti njemu, med tem ko konservativci na "obveznosti dela" odločno vztrajajo. V predlogu, ki ga je lani izdelal in odobril Predstavniški dom, je "obveznost dela" omejena na razpoložljivo zaposlitev. Če te ni, obveznost prestane in potrebni so upravičeni do javne podpore.

V kolikor bo ostalo pri povišanju pokojnin Socialne varnosti za 10%, bodo prispevki za Socialno varnost povečani tako v odstotkih kot v osnovi, od katere se prispevek plačuje. Od stotek bo povišan s prihodnjim 1. januarjem od 5,2 na 5,7% tako za delojemalca kot za delodajalca, vsota pa bo povečana od sedanjih \$9.000 letnega zasluzka na \$10.200 letnega zasluzka. V kolikor bodo pokojnine povišane za 20%, kar je zelo verjetno, bodo vsoto zasluzka, od katerega bo treba plačevati prispevek za Socialno varnost, povečali nemara na \$12.000.

V finančnem odboru Senata sprejeti predlog predvideva povišanje pokojnin od 1. julija 1972. Predlog ne bo postal zakon do jeseni, če v sedanjih obliki sploh bo, zato dotlej ni mogoče računati na večjo pokojnino.

Konferenca v Stockholmu za končanje vseh jedrskih preskusov

STOCKHOLM, Šved. — Konferenca ZN o človeškem okolju je sklenila prepoved vseh jedrskih preskusov. Proti sta glasovali Francija in Kitajska, ki izvajata jedrske preskuse v zraku, ZDA in Velika Britanija so se glasovanja vzdržale, ZSSR pa na konferenci ni zastopana.

Spremenljivo z možnostjo dežja in novih. Najvišja temperatura okoli 85.

Vremenski
prerok
pravi:

Novi grobovi

Frances Gorjanc
V Huron Rd. bolnišnici je umrla včeraj 82 let stara Frances Gorjanc, ki je živila v Slovenskem starostnem domu na Neff Road, vdova po l. 1966 umrlem možu Franku, rojena v Novem mestu, od koder je prišla v ZDA l. 1910. Zapustila je nečaka Franka. Bila je znana kot kuharica za poroke in društvene prireditve. Bila je ustanovna članica Progressivnih Slovencev kr. št. 3, članica SNPJ št. 153, ADZ št. 40, Kluba Ljubljana, Waterloo Grove W.O.W. Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu in častna članica pevskega zbora Slovan. Pogreb bo v soboto ob enih popoldne iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. na Lakeview pokopališče. Družina priporoča v ajen spomin darove za Slovenski starostni dom na Neff Rd.

Joseph Malovac
V Euclid General bolnišnici je umrl 88 let stari Joseph Malovac z 32718 Lake Shore Blvd., rojen v Jugoslaviji, od koder je prišel v ZDA l. 1910, mož Josepha, roj. Smila, oče Josepha, Rudolpha in pok. Louisa, 2-krat stari oče in 2-krat prastari oče. V Sloveniji je zapustil eno sestro. Pokojnik je bil član SNPJ št. 5 in od svoje upokojitve zaposlen pri White Motor Co. Pogreb bo v soboto ob 10. iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. na Lakeview pokopališče. Na mrtvaškem odru bo hoci, jutri popoldne in zvečer.

Edmund Lewanski
V torek je nenadno umrl na svojem domu 40 let stari Edmund (Munek) Lewanski s 1059 E. 78 St., oče Mechelle, brat Anthonyja (član uprave Perry Home in lastnik Lewanski's Groceries), Stanleyja, Chesterja, Casimirja, Andrewa, Anne Omilanowski, Helen Krusinski in Anastasie Castre. Bil je urar, pa je bil nazadnje zaposlen pri Republic Steel Co. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Avenue v soboto ob 8., v cerkev sv. Kazimirja ob 9., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položen nocoj.

Samo včasih

Uradnik pri izdaji potnih listov vpraša televizijsko igralko: Ste poročeni?
Igralka: Včasih!

Rdeči pri An Locu streljali na begunce

Boj za mesto An Loc gre h kraju. Vladnim četam se je posrečilo mesto obdržati kljub premoči sovražnika, največ z odločno podporo ameriškega letalstva.

SAIGON, J. Viet. — V torek je skupina kakih tisoč beguncev zapustila porušeno mesto An Loc, za katerega se še vedno boje vladne in rdeče sile, da se po cesti št. 13 umakne v varnejše predele. Ko so bili le še kaki dve milj od južnovietnamskih vojaških položajev, so začeli Severni Vietnamci, ki so v zasedi ob cesti št. 13, streljati na begunce s puškami in nato še z metalci min.

Četudi so videli, da so na cesti begunci, niso prenehali streljati na nje, dokler niso priletela zavezniška letala. Pred temi so se potuhnil v svoje zasede. Begunci so priložnost uporabili in bežali z nevarnega področja. Najmanj 10 beguncev, med katerimi so bile v glavnem ženske in otroci ter nekaj starčkov, je bilo mrtvih, okoli 20 pa ranjenih.

Vojaški bolničarji vladnih čet so ranjene obvezali in jih oskrbeli z zdravili.

Boj za An Loc, pokrajinsko glavno mesto, se vleče od 7. aprila in se sedaj, kot trdijo vladna poročila, bliža koncu. Obe strani sta imeli v njem hude izgube, mesto samo pa je postalo kup razvalin. Preko 10.000 civilnih prebivalcev je uspelo tekom bojev za mesto pobegniti iz njega v okolico ali po cesti št. 13 na ozemlje pod oblastjo vladnih sil. Mesto naj bi skušale zasesti tri severnovietnamske divizije, branila pa sta ga dva polka rednih južnovietnamskih čet, podprta s padalskimi in rangerskimi enotami. Dve sovražniški diviziji, ki sta utrpeli hude izgube zlasti od letalskih napadov, sta se že pred tednom baje umaknili v Kambožijo. Vladne čete čistijo cesto št. 13 in upajo, da bodo z nje in od mesta An Loc rdeče preganili v dnevno ali dve.

Za najem televizijska potrdilo o poroki!

LUSAKA, Zamb. — Podjetje za izposojevanje televizijskih sprejemnikov tu zahteva za na-

Connallyjevo potovanje bo le omejeno koristno

BUENOS AIRES, Arg. — Potovanje bivšega zakladnega tajnika ZDA Johna Connallyja v države Latinske Amerike, Novo Zelandijo, Avstralijo in Azijo nudi in bo nudila priložnost za obsežno izmenjavo mnenj in stališč ter bo v tem pogledu koristno za bodoči razvoj odnosov ZDA do teh držav, toda neposreden vpliv Connallyjevih obiskov in razgovorov bo ostal omejen.

V Venezueli, Kolumbiji, Braziliji in Argentini je J. Connally v razgovorih o Nixonovi poti v ZSSR poudaril, da pri njih ni bil dogovorjen noben nov odnos ZDA do Kube. Ta bo ostal nespremenjen, dokler bo Castro podpiral levičarsko podtalno delovanje v državah Zahodne polute. Prav tako je Connally razlagal in skušal dobiti podporo za stališče ZDA v pogledu mednarodne monetarne ureditve. V Venezueli je posebej razpravjal o vprašanju uvoza petroleja v ZDA.

J. Connallyja spremljajo na poti zastopniki državnega tajništva, zakladnega tajništva in narodnega varnostnega sveta ZDA. To pomeni, da razpravlja o vprašanju, ki zadevajo te oddelke vlade ZDA, vendar njegov smoter ni sklepanje kakih dogovorov.

Domov zunanjepolitični odbor za Nixonov načrt

WASHINGTON, D.C. — Zunanjepolitični odbor Predstavniškega doma je v torek odobril z 19:18 Nixonov načrt za končanje vojskovanja v Indokini. Nasprotniki so hoteli omejiti Nixonovo zahtevo po premirju v Indokini kot pogoju za ameriški umik iz Južnega Vietnama in bi se zadovoljili s premirjem med Severnim Vietnamom in ZDA ter iz izpustom ameriških vojni ujetnikov.

Zahteva po premirju v vsej Indokini dela po sodbi nasprotnikov Nixonove politike v Vietnamu ZDA preveč odvisne od njihovih zaveznikov v Saigonu.

jem poleg denarja tudi predložitev poročnega potrdila. Prišlo je namreč do zaključka, da vse preveč neporočenih enostavnih izzign s televizijskim vred.

N. PODGORNÝ V HANOI, DR. KISSINGER V PEKING

Danes je odletel iz Kalkute v Hanoi predsednik ZSSR Nikolaj Podgorný, včeraj pa je objavila Bela hiša, da bo odpotoval v Peking dr. H. Kissinger. Obe poti spravljajo v zvezo s poskusom končanja vojne v Indokini.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je bilo objavljeno, da je predsednik ZSSR Nikolaj Podgorný, poleg Brežnjeva in Kosygina član vodilne trojke v ZSSR, pristal v Kalkuti v Indiji na poti v Hanoi. V Kalkuti je izjavil, da naj bi ZDA ustavile bombne napade na Severni Vietnam in obnovile pogajanja z rdečimi v Parizu. Danes je Podgorný odletel v Hanoi, kjer bo vodnike Severnega Vietnama obvestil o razgovorih z Nixonom v Moskvi in o stališču ZSSR do nadaljevanja vojne. Tu sodijo, da je prišlo na bojiščih Južnega Vietnama do zastoja, ki kaže očitno, da na vojaško odločitev ni mogoče misliti in da je zato čas, da se začne resna pogajanja o končanju vojskovanja. V tej smeri naj bi poskušal vplivati v Hanoi Podgorný.

V Parizu še nič

Rdeča stran v Parizu je včeraj zahtevala za danes sestanek z zavezniško stranjo v okviru razgovorov o končanju vojskovanja v Vietnamu. Zastopnika ZDA in Saigona sta odgovorila, da vojaški nastopi severnovietnamskih čet v Južnem Vietnamu kažejo, da Severni Vietnam še ni pripravljen na resna pogajanja. Sestanek za danes sta odklonila.

Sodijo, da je odklonitev v zvezi z odsotnostjo glavnega zastopnika Hanoja Thuy-ja, ki se še ni vrnil iz Hanoia, kamor je šel iskat, kot je sam dejal zastopniku francoske poročevalske službe, nova navodila.

Vodja ameriškega zastopstva v Parizu W. Porter je ob svojem povratku v Pariz v začetku tedna izjavil, da je pripravljen na obnovo razgovorov, kakor hitro bo nasprotna stran pokazala resno voljo do pogajanj.

Kissinger v Peking

Bela hiša je včeraj objavila, da poleti danes ali jutri, dr. H. Kissinger, glavni predsednikov svetovalec za narodno varnost, proti Pekingu, kamor bo prišel v ponedeljek. Tam se bo raz-

govorjal s Ču En-lajem in drugimi kitajskimi vodniki o ameriško-kitajskih odnosih, posebno o vojskovanju v Vietnamu, kar pa Bela hiša ni naravnost omenila.

Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler je dejal časnika, da se bo dr. H. Kissinger razgovarjal s kitajskimi vodniki o "konkretnih vprašanjih", ne bo torej to kak splošen razgovor o odnosih med obema deželama. Sodijo, da bo Kissinger obrazložil ameriško stališče in pojasnil tudi vzroke za ameriške letalske napade v neposredni bližini kitajske meje, ki so začeli Peking vznemirjati.

Kissingerjeva pot naj bi bila tudi v zvezi s poskusom končati vietnamsko vojskovanje, ki moti in onemogoča normalizacijo odnosov med Washingtonom in Pekingom. Nixonov zastopnik bo ostal v Pekingu od ponedeljka do petka. Sporazum o tej poti naj bi bil zaključen, kot je dejal Ziegler, pred 10 dnevi.

Nixon želi nagel sprejem moskovskih sporazumov

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je poslal Kongresu v razpravo in odobritev sporazuma o omejitvi jedrskega strateškega oboroževanja, ki ju je sklenil in podpisal s Sovjetsko zvezo tekom svojega obiska v Moskvi. Kongres je pozval, naj sporazum čim prej odobri in ga pri tem zagotovil, da bo Amerika ostala tudi v bodoče prva vojaška sila na svetu.

Da bi pospešil in olajšal odobritev obeh sporazumov v Kongresu, je predsednik pozel v Belo hišo na razgovor danes član kongresnih odborov, ki bodo posebej obravnavali omenjena sporazuma. Tu jim bo obrazložil svoja stališča in poglede, njegov glavni svetovalec za narodno varnost dr. H. Kissinger pa jim bo dal podrobna pojasnila, ki jih bodo želeli.

Odvažalci odpadkov v Montrealu končali štrajk

MONTREAL, Que. — Po 32 dneh štrajka so se včeraj vrnil na posel odvažalci smeti in odpadkov. Ko je bilo okoli 8.500 teh delavcev na štrajku, so se nabrale cele gore odpadkov, do tečaj pa je prišlo tudi v sistemu odvodnih kanalov, ki je tudi v oskrbi mestnega oddelka, katerega delavstvo je štrajkalo.

Mesto odvažal s svojimi delavci dejansko le okoli 20% vseh odpadkov, ostale odvažajo privatni podjetniki na temelju posebnih pogodb.

Slaba vrata so bila kriva

DETROIT, Mich. — Preiskava je dognala, da v letalu DC-10, ko je letelo v ponedeljek zvečer od tod proti Buffalo, ni bilo nobene bombe, ampak le slaba vrata. Ta je pritisk odprl s tako silo, da je dejansko izgledalo, kot da je eksplodirala bomba.

V letalu je bilo 56 potnikov in 11 članov posadke, vendar ni bil nihče težje ranjen. Pilotu se je posrečilo letal varno vrniti na letališče in tam pristati.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Društvo Naš Dom št. 50 ADZ ima sejo v nedeljo, 18. junija ob 2. pop. v SND v Maple Heights.

Zadušnica—

V petek ob 7:30 zj. bo darovana sv. maša v cerkvi sv. Vida ob obletnici smrti Williama in Annie Svigel s Prosser Ave.

Iz bolnišnice—

Mrs. Julia Bokar, 6615 Edna Avenue, se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Zdj se zdravi na domu.

Pecivo prosijo—

Matere otrok Slovenske šole pri Sv. Vidu so prošene, da prinesejo pecivo na otroški piknik na Slovenski pristavi v nedeljo, 18. junija.

Piknik—

Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v nedeljo, 18. junija, popoldne piknik na Slovenski pristavi. Okrepčila, otroške igre in zabava! Vsi vabljeni!

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Danes pride sem na dvodnevi uradni obisk predsednik Mehike. Sprejeli ga bodo z vsemi častmi. Popoldne bo govoril na skupni seji Kongresa, zvečer pa bo njemu v čas slavnostni banket v Beli hiši.

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden je bilo v vojaških nastopih mrtvih 6 ameriških vojakov, 14 pa je pogrešanih. — B-52 letala so bila danes ponovno nad področjem južnega dela Severnega Vietnama, kjer so zaloge vojnih potrebščin za vojskovanje v Južnem Vietnamu. Včeraj je bil eden najobsežnejših letalskih napadov na Severni Vietnam.

WASHINGTON, D.C. — Zvezna agencija za varovanje okolja je včeraj prepovedala uporabo BDT v ZDA z nekaj malih izjem. BDT je škodljiv naravnemu okolju, kot je že dalj časa znano.

WASHINGTON, D.C. — Sen. E. Muskie, ki se je aprila umaknil iz aktivnega boja za pridobitev imenovanja za demokratskega predsedniškega kandidata pri volitvah v prihodnjem novembu, se je včeraj podal na pot, ki ga bo vodila skozi 10 držav, v katerih bi rad dobil novo podporo za svojo načrte.

NEW DELHI, Ind. — Tu se je včeraj ponesečilo japonsko potniško jet letalo, pri čemer je bilo 83 oseb mrtvih. Trdijo, da ni izključena sabotaža.

SAIGON, J. Viet. — Danes je potniško jet letalo na poti iz Bangkoka v Hong Kong zaradi v bližini Pleikuja nad Južnim Vietnamom ob neko vojaško letalo in tresčilo na zemljo. Vseh 82 oseb v letalu naj bi bilo mrtvih.

DETROIT, Mich. — Zvezni sodnik S. J. Roth je včeraj odredil integracijo šol Detroita in njegovih 53 predmestij. Gre za integracijo šolskih okrajev in šol s skupno okoli 780.000 šolarjev. Država Michigan je izjavila, da bo vložila priziv. Ker hoče sodnik obsežno prevažanje šolarjev z busi, je verjetno, da so bodo odredbi sodnika uprle tudi zvezne oblasti, ko se sam predsednik Nixon zavzema za odložitev novih odredb prevažanja šolarjev za dve leti.

6117 St. Clair Avenue — 431-0623 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 118 Thursday, June 15, 1972

Kdo vodi?

II.

Če hočemo biti odkriti, moramo priznati, da nič boljše razmere ne vladajo v Katoliški cerkvi. Ta je stoletja vodila svoje vernike, sedaj pa caplja za njimi. Od časa do časa jih skuša s kakim "liberalnim" popuščanjem (odprava posta, sobotne maše in dr.) prehiteti, pa s tem samo ubija vero tistih, ki so prepričani, da bi morala vera ostati vedno enaka in ne ločijo bistveno od nebstvenega.

Tudi tu je papež Pavel VI. samo vidni poglavar, dejansko pa vlada anarhija. Včasih so delili teologe v dva razreda. V prvega so spadali študentje, ki so študirali bogoslovje, v drugega pa učenjaki, ki so razlagali Sv. pismo. Sedaj je vse eno. "Teologov" je na stotine. Vsak študent si že lasti pravico po svoje razlagati verske nauke in javno nasprotovati papeškemu odlokom o celibatu, o urejanju rojstev, o papeški avtoriteti. Vsak bi rad imel oblast vsaj za eno stopnjo više, kot mu pripada, delo pa prepustil tistemu, ki je eno stopnjo nižje.

Papež Janez XXIII. "Dobri" je videl, da v Cerkvni ni vse prav. Posebno mu ni ugajala pretrana disciplina. Odprl je okna cerkve, da bi jo prepil osvežil in pomladil. Drugi so šli delj: odkrili so streho cerkve, da sedaj v mnogih krajih zamaka.

Nobeno pretiravanje ni dobro. Ni bilo prav, ko so diktatorji sami odmerjali davke, izbirali vojake, zatirali vzgojo svojih podanikov in določali njih vero, in ni prav, ko hočejo ljudje sami odločati, ali so dolžni plačevati davke, izvrševati državljske dolžnosti, napovedovati vojsko in sklepati mir. Ni bilo prav, ko so vzgajali mladino po samostanih za vodstvo naroda v življenju, o katerem niso imeli pojma, in ni prav, ko dajejo današnji idealni mladini, ki se sama želi žrtvovati za druge, priliko uživanja vseh blagodati materializma.

Ko opisuje anarhijo, ki vlada na nemških univerzah, ki onemogoča znanstvena medicinska raziskavanja, v katerih je bila Nemčija dolga desetletja vodilna, prehaja profesor na vzroke propadanja. Pravi, da je veliko več ljudi, ki se čutijo poklicane, kakor jih to zasluži. Uspeh v znanstvenem delu ni odvisen samo od izobrazbe, ampak tudi od značaja. Za uspešno raziskavanje je treba mešanice stvariteljske domišljije in samokritike, zaupanja v samega sebe in skromnosti, zelo veliko pridnosti, potrpežljivosti in discipline. Nihče ne more vnaprej povedati, kdo ima te lastnosti; to pokaže šele delo, uspehi. To načelo je v Angliji in Ameriki ena izmed najvažnejših podlag raziskovalne organizacije. Niti najradikalnejši študentje si ne upajo voditi raziskav. Bodoči voditelji raziskavanja se razvijajo tekom svoje "učne dobe", kot doktoranti in asistenti. Tu je mnogim dana možnost, svoje talente razviti, vendar ne morejo vsi pričakovati, da bi postali samostojni raziskovalci.

V zadnjem času so se razvile na nemških, pa tudi na angleških in ameriških univerzah razmere, ki zahtevajo trajno analizo in kritiko raziskavanja s stališča važnosti in koristnosti. Neupravičena in težko razumljiva so pretiravanja in izrastki, ki jih je prinesla kritika tradicionalnega sistema. Mnogi učenjaki prve vrste odklanjajo službe na univerzah, ki so bile včasih častne in zaželjene.

Zakaj so se pojavili v demokratičnih deželah takj izrastki? Četudi je to nekaj novega v dvajsetem stoletju, nas uči zgodovina, da je človek v prejšnjih dobah v podobnih družbenih okoliščinah prav tako reagiral. Platon je že pred dobrimi 2300 leti zapisal v osmi knjigi svoje "Države", poglavje 562 in 563:

"Tiranija se razvije iz demokracije, če se svoboda dovoljuje v preobilju. Demokrat misli: svoboda za vse. Enakost je geslo. Anarhija postane zakon in to ne samo v državi, ampak tudi v zasebnem življenju. Starši in otroci, učitelji in učenci, stari in mladi, vsi so enaki. Oče se boji sina, sin nima nobenega spoštovanja do staršev. Učitelj se boji učencev in se jim dokriča, učenci pa zaničujejo svoje učitelje. Svoboda in enakost postaneta celo načelo med spoloma. Končno ne priznavajo državljani nobene oblasti in nobenega zakona, naj bo pisan ali ne. Ne trpe nobenega gospoda nad seboj. Posledica je tiranija. Preoblije svobode vodi v sužnost in čim večja je svoboda, tem večja bo sužnost."

Profesor Krebs končuje z vprašanjem: "Ali ni preobilje svobode nekaj isto, kot 'permissive society' (popustljiva družba) danes? Če je svoboda samo druga beseda za sebičnost in se izvaja brez ozira na svobodo drugih, potem vodi v katastrofo. Vprašati se moramo, kje in kdaj se mora popustljivost v imenu demokratične svobode nehati? Jasnno je, da si družba ne sme dovoliti vsega, če noče sama sebe uničiti."

Anže

Poslanica Narodnega odbora za Slovenijo

Narodni odbor za Slovenijo ob petinpetdesetletnici Majniške deklaracije, ob sedemindvajsetletnici, odkar je prvi slovenski parlament oklical slovensko narodno državo kot enakopravno edinicu zvezne Jugoslavije in v sedemindvajsetem letu naše politične emigracije ponovno podarja, da je bil in bo naš skupni cilj vzpostavitev svobodne demokratične vladavine, ki naj nadomesti sedanjo diktaturo Komunistične stranke Jugoslavije.

Ko vztrajno spremljamo razvoj in dogodke v Jugoslaviji, odobravamo in podpiramo prizadevanja narodov in republik za pravičnejše medsebojne odnose na temelju popolne enakopravnosti. Obsojamo ravnanje vladajoče stranke, ki z nasiljem in centralizmom taka prizadevanja preprečuje in s tem povzroča pogubne ekstremizme in sovražstvo med narodi.

Temelj mirnega sožitja narodov Jugoslavije bo postavljen le tedaj, če bo imela vsaka narodna republika neokrnjene vse pravice svobodnega odločanja o svoji usodi na političnem, gospodarskem, verskem in kulturnem področju, razen tistih, katerim bi se zavoljo pravično urejene skupnosti prostovoljno in začasno odrekla.

Slovenski narod je po svobodni odločitvi stopil v državno skupnost s Hrvati in Srbi ter drugimi južnoslovanskimi narodi, ker je smatral to pot za najnaravnnejšo in najvarnejšo. Kot suveren narod ima tudi danes in vedno pravico odločati o vstopu ali izstopu Republike Slovenije v vsako zvezo držav ter priznati pravico vsem narodom, ki Jugoslavijo sestavljajo.

Prepričani pa smo, da je danes v interesu ne le slovenskega, ampak tudi drugih narodov in republik Jugoslavije ter da je za ohranitev miru na tem delu Evrope nujno potrebno, da si ohranijo sožitje v skupnosti.

Sele v svobodni in v duhu pomirjenosti bodo narodi in republike mogli s polno odgovornostjo odločati o obstoji skupnosti ali o ustanovitvi samostojnih narodnih držav.

Obsojamo nasilno razbijanje Jugoslavije, ki postavlja v nevarnost sedanje mednarodno priznane državne meje; prav tako obsojamo pozivanje na intervencijo Sovjetske zveze.

Poudarjamo, da slovenski narod gleda z zaupanjem v napredek za oblikovanje in izgradnjo združene Evrope, v kateri hoče imeti naravno in enakovredno mesto. V evropskem okviru vidi tudi nove možnosti za ostvareitev svoje boljše bodočnosti.

Diktatura manjšinske Komunistične stranke v Jugoslaviji, ki brani le svoje interese in se bori predvsem za obstanek na oblasti, razvoj dogodkov v Jugoslaviji, nevarnost za nas neugodnih dogovorov med velesilami, so dejstva, ki nas kot narod neusmiljeno postavljajo pred več kot četrto stoletja, naj vedo, pred negotovost in nevarnost tem bolj, ker je Republika Slovenija po zemljepisni legi najbolj izpostavljen del Jugoslavije in se čez njo križajo zanjo nevarni interesi sosedov in velesil.

V skrbi za bodočnost domovine Narodni odbor za Slovenijo pošilja Slovincem doma, v zamejstvu in v svetu tole

poslanico:

Slovenski narod se bliža novi zgodovinski prelomnici, ki jo bo preživel le, če bo znal pravočasno zediniti vse svoje sile za obstoj.

Toda kljub kritičnim trenutkom je narod razdvojen, brez vidne iniciative, kakor da pasivno čaka dogodkov.

Vendar vemo, da je narod živ in so vsi njegovi živi deli nujno med seboj povezani po skupni ljubezni do rodu, po krvi in tra-

diciji, kulturi in klicu bodočnosti! Čas je, da se pokažejo znaki slovenskega življenja povsod, doma in v svetu — kajti predmet naše skupne ljubezni — Slovenija — je v nevarnosti!

Né državna oblika, ne družbeni ureditev nista važnejši od narodne skupnosti. Kadar gre za ohranitev naroda, mora vse drugo stopiti v ozadje. Žrtvovati je treba osebne ali skupinske interese, če zahteva to narodov obstoj.

So pa vrednote, katerim se odpovedati ne moremo in ne smemo. Ne moremo se odpovedati dolžnosti, ki jo imamo do zgodovinske resnice in ideala človeške svobode. Prepričani smo, da naroda ni mogoče reševati z lažjo in nasiljem; kajti nič stalnega in plemenitega ne more zrasti tam, kjer se trguje z resnico in svobodo.

Da bo mogoče zbrati vse sile slovenstva za odpor proti nevarnostim, ki nas čakajo, in združiti vse, ki verujemo, da smo Slovenci kot narod poklicani k življenju,

HOČEMO,

da se slovenski narod znotraj in zunaj meja Republike Slovenije reši pred duhovnim, političnim, gospodarskim in kulturnim propadom;

da slovenski človek raste v svobodni in politični enakopravnosti z vsemi narodi sveta;

da je Slovenec, kjer koli na svetu, priznan za enakovrednega člana svojega naroda, ne glede na stan, vero ali politično prepričanje, s pravico in dolžnostjo do demokratične soodločanja o slovenski usodi;

da bo slovenski narod povezan svobodno, v razumevanju in slogi in ne pod silo diktature;

da je matična domovina Republika Slovenija res skrbna mati trepihčih zamejskih bratov v boju za narodni obstanek in da jim daje moralno in materialno oporo brez ozira na njihovo svetovno nazornost gledanje, ne pa da jih ponižuje na stopnjo sredstva za širjenje komunistične ideologije;

da postanejo doba okupacije, odpor proti okupatorju, revolucija in protirevolucija, objektivno prikazani del slovenske zgodovine in ne več le propagandno geslo komunistične partije, in da se vrne vsem žrtvam revolucije dolžna čast.

Za dosego teh ciljev zastavljamo vse svoje sile.

V tej kritični uri kličemo Slovincem v Domovini in v Svetu: Storimo vse, da nas najde čas preizkušnje čuječe, da bomo v slogi in medsebojnem razumevanju mogli pokazati svojemu in tujemu rodu, da smo Slovenci vredni živeti kot svobodni narod in da to od zbora narodov tudi zahtevamo.

Tisti pa, ki dejansko imajo nad slovenskim narodom v domovini neomejeno oblast, katero so si sami vzeli s silo pred več kot četrto stoletja, naj vedo, da jim absolutna oblast nalaga tudi absolutno odgovornost za usodo in obstoj naroda!

V imenu padlih, ki so umirali z idejo svobodne domovine v srcu, jih rotimo in opozarjamo: Odgovorni ste za usodo Slovenije pred tisoč štiristoletno zgodovino, pred narodom in lastno vestjo.

Če pa zaradi koristi manjšinske komunistične stranke ne morete ali nečete reševati slovenskega naroda, ne bodite ovira večini rojakov v domovini, ki to hočejo!

V času, ko je znova ogrožena svoboda slovenstva, ne iščemo maščevanja, marveč prosimo za razsvetljenje vseh, ki morejo slovenskemu narodu najti pot v mir, svobodo in rast. Prepričani smo, da zahteva ta pot hitrih in globokih odločitev, storjenih v ljubezni in spoštovanju do Res-

nice in do Človeka, ki sta osnova in namen vsake družbe in naroda.

V maju 1972.

STARE MILOŠ,

predsed. Narodnega odbora za Slovenijo, načelnik Slovenske krščanske demokracije - Slovenske ljudske stranke - SKD-SLS Buenos Aires

Dr. PUS LUDVIK,

tajnik NO, podpredsednik SKD-SLS, New York

Dr. MACJUS FRANJO,

podpredsed. NO, član izvršnega odbora SDS, Buenos Aires

Člani NO:

Inž. BEVC LADISLAV, predsed. Slov. dem. stranke - SDS, Napa, California

SMERSU RUDOLF,

član načelstva SKD-SLS Buenos Aires

Dr. DEBELJAK TINE,

član načelstva SKD-SLS Buenos Aires

MELAHAR JOŽE,

glavni tajnik SKD-SLS Cleveland

URANKAR FELIKS,

podpreds. izvršnega odbora SDS Buenos Aires

MAUSER OTMAR,

član načelstva SKD-SLS Toronto

SEKOLEC FRANJO,

podpredsednik SKD-SLS London

Dr. URBANC PETER,

tajnik izvršnega odbora SDS Toronto

Vabilo na romanje

CLEVELAND, O. — Vse tiste, ki se nameravajo letos podati na vseslovensko romanje k Mariji Pomagaj v Lemont, v soboto in nedeljo, 1. in 2. julija, pa se še niso dokončno odločili, lepo prosimo, naj to store takoj.

En avtobus je že napolnjen, prijave za drugega pa sprejemamo samo še do 25. junija. Prosim vas, povabite na romanje še svoje prijatelje, da nas bo več in bo bolj prijetno.

Za vse nadaljne informacije se obrnite telefonično na sledeče: Ivanka Pograjec, 391-6964, Janez Ovsenik, 881-3318, Matt Tekavec, 481-3437, John Petric, 481-3762.

Vsem prav lep pozdrav!
Slomškov krožek

Razlike v plačah se manjšajo

Na mednarodnem trgu so bili ameriški izdelki predragi. Nizko plačani tuji delavci jih niso mogli kupovati. Razvrednotenje dolarja in višji zaslužki v inozemstvu bodo to oviro ameriške trgovine odpravili.

Statistika dokazuje, da je poviševanje plač v Ameriki počasnejše kakor v drugih industrijskih deželah. Med tem, ko je zaslužek povprečnega ameriškega delavca naraščal v letih 1963-1967 po 4.5% letno, je istovrstno rastele na Japonskem po 13.4% letno, v ostalih industrijskih državah svobodnega sveta pa po 6-8% letno. V letih 1967-1971 se je razlika še povečala. V Ameriki so naraščale plače za 6.1%, v drugih državah pa od 9.9% (na Švedskem) do 17.3% letno (v Italiji).

V denarju povedano so se urne plače ameriškega delavca povisale od \$2.64 v letu 1960 na \$4.46 v letu 1971, na Japonskem pa od \$0.29 na \$1.46 in v Nemčiji od \$0.85 na \$2.93 v istem času. Upanje je, da bodo višje plače drugod podražile tuje izdelke, da ne bodo mogli več tekmovati z ameriškim. Torej več izvoza, pa manj uvoza.

Slovenik med ne-evropskimi zavodi

PARKERS PRARIE, Minn. — Tudi tu ne bomo imenovali zavodov, ki jih lastujejo razni cerkveni redovi.

Severno-ameriški papeški kolegij. Ustanovljen 8. dec. 1859 pod Pijem IX. za bogoslovce iz Združenih držav. Prejel naslov "Papeški" od Leona XIII. 25. okt. 1884.

Armenski papeški kolegij. Prvi poskusi gredo nazaj v 16. stoletje, v čas Gregorija VIII. Sedanji zavod je uspeh dela Leona XIII (1. marec 1883). Zavodari se šolajo na Gregorijani. Kanadski papeški kolegij. Ustanovljen 11. nov. 1888 za Leona XIII. Dobil naslov "Papeški" 6. maja 1932. Namenjen duhovnikom, ki želijo višjo izobrazbo.

Etiopski papeški kolegij. Začetek v 15. stoletju, ko je papež Sikst IV. izročil cerkev sv. Štefana etiopskim menihom. Ker ni bilo dovolj Abesincev, so leta 1731 odprli samostan tudi Kopptom. Smrt zadnjega rektorja etiopskega zavoda Georgea Galabadda leta 1845 je prinesla podelitev tega zavoda trinitarcem, ki so tam ostali, dokler ni Benedikt XIV. 1. okt. 1919 določil, da se zgrada da na razpolago vzgoji etiopske svetne duhovščine. Pij XI. je zgradil novo stavbo v vatikanskih vrtovih 12. feb. 1930, zavod obdaril s papeškim naslovom in zaupal njegovo vodstvo kapucinom. Gojenci hodijo na Propagando.

Filipinski papeški kolegij in semenišče, ustanovljeno 29. jun. 1961 za papeža Janeza XXIII. Maronitski kolegij se je začel kot gostišče za romarje leta 1581 za papeža Gregorija XIII. na drugi strani Tibere. Tri leta kasneje (11. julija 1584) ga je papež spremenil v bogoslovje in kardinal Anton Karafa ga je izročil v vodstvo jezuitom, ki so zanj skrbeli do tretjega reda leta 1773. Zavod je bil nato zaprt mnogo leta, dokler ga ni papež Leo XIII. obnovil. Papež Benedikt XV. mu je dal dokončno potrdilo 10. okt. 1920. Pij XI. ga je spet izročil jezuitom. Zavod so zaprli med drugo svetovno vojno in ga odprli leta 1949. Bogoslovci se učijo na Gregorijani.

Brazilski papeški kolegij je nova ustanova. Do 19. stoletja so dobivali brazilski bogoslovci svojo izobrazbo na latinsko-ameriškem kolegiju. Toda z naraščanjem brazilskih škofij, pa da se odpomore jezikovnim težavam — Brazilci govorijo portugalsko — je papež Pij XI. leta 1934 naročil ustanovitev novega zavoda za brazilske semenišnike. Vodstvo je v rokah jezuitov. Bogoslovci hodijo na Gregorijano.

Latinsko-ameriški papeški kolegij. Ustanovljen za Pija IX. leta 1858. Bil povišan v "Papeški" za Pija V. Je namenjen južno-ameriškim dijakom, ki govorijo špansko. Vodstvo je v rokah jezuitov. Obiskujejo Gregorijano.

Duhovniški papeški kolegij za italijanske izseljence. Ustanovljen 19. marca 1914 in odprt 6. jan. 1920 za Benedikta XV. Zavod je namenjen vzgoji duhovnikov za laške izseljence. Institut sv. Janeza Damaščana. Odprt 4. dec. 1940 za Pija XII. Namenjen duhovnikom, ki bodo delovali na Bližnjem vzhodu.

Kolegij sv. Marije od Jezera. Kardinal Jurij Mundelain, nadškof čikaški, je ustanovil ta zavod leta 1935 za čikaške duhovnike, ki se zanimajo za višje študije.

Kolegij sv. Petra Apostola, pod pokroviteljstvom kongregacije za širjenje vere, ustanovljen 18. jan. 1947, sprejema duhovnike iz misijonskih krajev, ki prihajajo v Rim na višje študije.

Papeški mestni kolegij Propagande, ustanovljen za Urbana

VIII. 1. avg. 1627, je namenjen semeniščnikom iz dežel, ki spadajo pod oblast Propagande. Zatr. 1798-1817. Otvorjen osebno po Piju XI. 24. apr. 1931. Zavod je pod vodstvom svetne duhovščine. Gojenci obiskujejo Propagando.

Kakor vidimo je samo filipinski zavod še mlajši kot naš. Vendar pa že ima častni naslov: papeški. Najbrž je njihova stavba še končana in dolgotrajni poravnani!

Tudi vidimo, da imajo vsi katoliški evropski narodi brez izjeme take zavode. Celotni Grki in Romuni in Škoti jih imajo, čeprav ni med njimi veliko katoličanov. Edino Švicarji ga nimajo, čeravno sedaj v tej državi tvorijo katoličani večino. Rajše pošiljajo svoje fante v papeško gardo, se boljše zasluži kot v šoli, vidi in nauči se pa tudi veliko.

Slovenikom smo se torej pogumno postavili kot enakopravni v vrsto drugih narodov. Ne iz častihlepija, saj smo se zadnji oglašili, ne iz ponosa, saj je še toliko dolga na stavbi.

Darove za Slovenik pobira msgr. Louis Baznik, St. Patrick's Church, Thompson, Ohio 44086.

Joseph Vogrin

Žene zapuščajo može

Avstrijske skrbi zaradi porok in ločevanja.

Avstrijski zasebni detektivi se zadnje mesece "zgražajo". Izkazalo se je, da vse več mladih zakonkih žena zapuščajo zakonske može in se "zabava s prijatelji". Obupani zapuščenici kažejo, da se obračajo na zasebne detektive po dokaze.

Lastnica velike detektivske pisarne na Dunaju meni, da je bilo vse do nedavnega ravno nasprotno. Doslej so se po detektivsko pomoč zatekale predvsem zapuščenice zakonske družice. No, navade se spreminjajo in če so detektivi prej mirno in vdano iskali "dokazov" za nezvestobo mož, jim zdaj ne gre v račun, da si tovrstno "nedostojno" svobodo privoščijo tudi vrle Avstrijke.

Detektivi zargrenjeno priznavajo, da se njihovo raziskovanje navadno konča z ločitvijo prizadetega para. Le redkokatera žena se želi vrniti k zapuščenemu možu. Najbolj oškodovani v tem "ločevanju po avstrijsko" pa so otroci. Jezni in užaljeni kažejo, da si tovrstno "nedostojno" svobodo privoščijo tudi vrle Avstrijke.

Pa se tak "razvrat" ne širi samo po Dunaju, ampak tudi v drugih avstrijskih mestih. Sociologi menijo, da je temu krivo starinsko pojmovanje zakona. Može si želijo mirno zakonsko plovbo, žene pa se ne dajo za pretil med štiri stene. In vse to v času, ko si Avstrija prizadeva spodbuditi poroke in nataliteto — saj po novem daje mladoporočencem celo nagrado 15,000 šilingov, vendar doslej brez haska. Avstrijscev poroka ne mika preveč.

Vrsta opazovalnic bo zbiralala podatke o strupih v zraku in vodi

Znanstveniki iz več dežel so prosili ZN za pomoč pri graditvi svetovne mreže opazovalnic, ki bi sproti ugotavljale spremembe v naravnem okolju. Za začetek naj bi postale opazovalne kak ducat podnebni in zemljepisnih področij, med drugim severno tundro, iglaste gozdove pašnike, zmerni pas na severni polobli, Arktiko in Antarktiko, visoke planine, tropske savane, oceanske otoke in gozdove listavcev. Posebej bi proučevali najbolj umazana področja po svetu.

F. S. FINZGAR:

STRICI

"Kliče ju in ne sluša — zaradi mene."

To je izgovorila sama zase, a vendar tako, da je Vorena razumel.

"Ne tako, Lucija. Ne zaradi tebe, zavoljo prevzetnosti. In je zapisano: 'Če brat bratu pomaga, sta kakor trdno mesto!' — in še je rečeno od Boga: 'Človekovo srce se povzdiguje, potlej pa pade; kdor se ponižuje, pa k časti pride.' Zbogom, Lucija!"

Vorena je šel. Lucija pa je obslonela pred ognjiščem. Vorene besede 'kdor se ponižuje, pa k časti pride' so ji brnele v ušesih. Naenkrat se je zasukala in skočila za Voreno, ki je počasi drsal po dvorišču.

"Vorena, povejte, kje stanujeta naša dva."

"Pri Mrzlikarju. Za stražo imata resno podstrešnico. O, Bog je dober."

"Hvala vam in nič ne pravite, kaj sva se menila."

"Modri tehta besede, bedak klepetaj."

Lucija je vsa žareča stopila spet v kuhinjo. Pri obedu je bila nenavadno dobre volje.

Ko sta bila zvečer z Gašperjem v izbici, se ga je nenadoma oklenila okrog vratu.

"Gašper, ali me imaš rad?"

"Lucija!" jo je pritisnil k sebi Gašper. "Kaj le misliš?"

"Če me imaš res rad, ne odbij mi prošnje."

"Kar reci, Lucija; če rečeš, prst si grem odsekati na tnalno."

"Po brata pojdem," je hitro izrekla, da je Gašper ostrmel.

"Ti? Po ta dva, ki sta nam naredila tako sramoto?"

"Na Podlog si želita. Zvedela sem. Ponižala se bom in pojdem."

"Obljubil sem. Lucija; ne odrečem ti. Toda, oče, oče! Preveč ga boš užalila!"

"Nič ne bo zvedel. Glej, sem že vse preudarila: V nedeljo pojdem k fari. Obiskati moram bode tro, ki me že tolikanj vabi; tudi pri šivilji imam opravka, saj veš, da se bliža čas. Od tam pa hitro stopim v Lepo njivo. Ali ne?"

"Preveč je ponižanja zate."

"Obljubil si, da me uslišiš."

In še tesneje ga je objela.

"Zaradi obljube, Lucija, naj bo; in še enkrat: samo zaradi obljube."

Lucija ga je poljubila na ustnice, ki so izrekle to odrešilno besedo. Vsa je bila preverjena, da se ji pot posreči, in smehljaje se je zaspala kot dober otrok, ki čaka Miklavževega jutra.

V nedeljo med obedom je oče Šimen zoper svojo navado večkrat pogledal na uro. Tudi Gašperjeve oči je nekajkrat poiskal. A Gašper se mu je umikal, dokler ni oče nemiren vprašal:

"Kje vendar tiči Lucija?"

"K botri je šla po opravilu in k šivilji. Pa se zamudi. Ženske niso nikoli zgovorjene, saj veste."

Oče je spet pogledal na uro in nagubančil čelo.

"Pa je le predolgo ni. Ali si pozabil, kaj sem ti naročil zaradi Lucije? Kaj vse zavidni ljudje cijarijo! Jo že tako dovolj boli."

Oče se je naslonil ob okno in gledal po poti, ali ne prihaja Lucija. Pet minut mu je bila že muka čakanja. In spet je začel:

"Gašper, ti veš dobro, da je šla še kam drugam. Ne prikrivaj. Jaz tega ne trpim."

Sin je gledal v mizo in pisal z nohtom krive črte po javoru.

Oče je še gledal in očakoval, pa je bil čezdalje bolj nestrpen.

Predirljivo se je zazrl v sina in nato ukazal, kakor je znal samo on:

"Gašper, razodeni! Pri tej priči!"

"Ne upam si," je šepetal Gaš-

per predse.

Stari je potrkal ob mizo.

"Kakšna beseda je to? Ne upam si, ne upam... Ali si smrkavec, komaj za šolo goden, ali si mož?"

Gašper je bil ob tem ukazu res naenkrat majhen — kot deček — pred očetom. Plaho je izdal:

"Po brata je šla."

Tedaj je Šimen planil, kot bi treščilo vanj:

"Lucija — po ta dva?"

Pograbil je suknjič, segel po klobuku in odvihral iz hiše ter se kar skokoma spustil v dolino.

"Joža, koleselj in konja!" je prigrmel v hišo k Vodirju, mlinarju.

Kot bi trenil, so zapregli. Šimen je odklonil hlapca, prijel sam za vajeti, dvignil bič in še rekel: "Če pade konj, pade meni!"

Nato je počil z bičem. Koleselj je zaropotal in kar odletoval na cesti, tako je vozil.

Medtem se je Lucija že bližala Lepi njivi. Ni slutila, da bo zanj ta pot tako strašna.

Včasih je celo postajala in razmišljevala, ali naj bi se vrnila ali naj bi šla naprej. Res je vselej zmagalo to skromno srce, toda muka ji je bila nova misel in z njo nov strah: Če me zapodita? Pokleknila bom pred njiju in ju prosila s povzdignjenimi rokami, kakor Boga prosimo. Saj sta vendar človeka! — In se je spet opogumila ter šla naprej.

Vso pot je molila. Prosila je svojo patrono, priprošnjico za oči, naj jima odpre oči srca, da spregledata, koliko trpi. In molila je k angelu varuhu, naj ji prišepetava besede, ko bo prosila. In vendar je bila noga čezdalje težja, korak vse krajši in počasnejši. Ko je zagledala Mrzlikarjevo hišo in tesno okence, ki je gledalo iz strehe, ji je srce začelo tako tolči, da je pritisnila roko na srčno stran. Le še nekaj korakov je bila od hiše. In čudo, tedaj jo je nenadoma zapustil ves strah, nasmehnila se je sama sebi, potegnila si z rutico po čelu in se mirno zbrala.

Takrat je zaropotal na cesti koleselj. Lucija se je stisnila k plotu, da bi ji blato ne oškropilo krila. Tako je bila zatopljenavase, da se še ozrla ni po vozniku. Se le ko je koleselj obstal tik nje, je dvignila oči. Vsa trda je postala, ko je zagledala Podlogarja. Ta pa je že skočil z voza, stopil k njej in jo prijel za roko:

"Za božjo voljo, Lucija, kaj si mi storila?"

"Še nič," je dahnila snaha.

"Hvala Bogu! Kar z menoj! In nazaj pojdeva."

Lucija je šla kot ovčica za Šimnom. Vse se ji je vrtelo v glavi. Šimen je obrnil, jo posadil poleg sebe in pognal.

Vso pot nista izpregovorila besedice. Ljudje pa, ki so ju videli, so sodili: "Lejte si no, kako ji streže! Stari je bolj nor nanjo kot mož."

VII

Kaj zgodnja pomlad je prišla. Podlogarjeva fanta sta se vrnila s polja, kamor ju je nezavedno vleklo vsake nedelje. Bajtarske kozice so se že pasle po rebri in komur je šla trda za klajo, je prignal past voliča ali kravo. Po sprehodu sta šla v svoj borni kvartir. Mihor je legel, Boltežar pa je obsedel pri oknu in gledal v griče, za katerimi je bil Podlog. Ko se je nagledal in namislil, je odprl majhno skrinjico. Poiskal je v papir zavito klobaso, vzel trd vogel kruha in začel prigrizovati. Počasi je grudil trdo malico in skrbno pobiral vsako drobtinico, ki se je oddrobila od suhe skorje.

(Dalje prihodnjic)

PRIJAZNA POLICIJA

Tokio, z 11 milijoni prebivalcev največje mesto na svetu, ima med velemesti daleč najmanj kriminala. Japonsko ministrstvo za pravosodje je pred kratkim objavilo podatke, da se je leta 1970 v Tokiu zgodilo 213 hujših zločinov, 500 ropov in 6 bančnih ropov. Med mladino je uživanje mamil le malo razširjeno. Edini predmet vse pogostejše kraje so bicikli.

Ameriškim mestom je Tokio lahko za vzgled: Chicago in Los Angeles sta precej manjša, a imata vsako leto precej več zločinov, New York, ki se z osmimi milijoni prebivalcev lahko primerja z japonsko prestolnico, pa ima oboroženih ropov skoraj dvestokrat toliko.

Neka ameriška študentka, ki je nekaj let živela na Japonskem, pravi da je Tokio mesto, v katerem se je doslej edino počutila varno. Japonsko ministrstvo za pravosodje meni, da sta vzroka za majhno zločinsko dejavnost predvsem dva: rasna enotnost in dobra družinska vzgoja, ki vsakemu otroku veepi odpor proti nečastnim dejanjem.

Vlada ima dobro organizirane in odlično opremljene policijske sile. Prebivalcem Tokia je celo mogoče, da kar doma pomagajo indetificirati zločinca: s pomočjo prenosnega televizorja, povezanega s policijsko postajo.

Da bi bilo njeno delovanje še bolj popolno, si policija pomaga s pomožnimi skupinami, ki so v vseh četrtih. Predvsem v najrevnejših četrtih pazijo, da bi mladina imela kar najmanj priložnosti za kriminal. Patulja za preprečevanje zločinov nadzoruje vse povratnike. Po izjavah tokijskih strokovnjakov je policija tako uspešna predvsem zato, ker javnost sodeluje z njo.

Lani so s pomočjo prebivalstva razkrinkali in pozaprl skoraj vse, ki so bili odgovorni za umore, podtaknjene požare, oborožene rope in vlome.

Tokijski policisti so zelo spoštovani med ljudstvom zato, ker se držijo pravila, da morajo biti zelo previdni pri uporabi sile, za pištolo pa je najboljše skoraj nikoli ne prijeti. Uporaba strelnega orožja velja na Japonskem za strahopetstvo (celo najhujši zločinci uporabljajo kvečjemu nože) in policisti, ki so zelo večji juda in kenda, res le poredko potegnejo za revolver. "Tudi

tedaj, ko bi morali uporabiti silo, bom v 99 od 100 primerov prej poskusil z glavo kot pa z mišicami," je častnikarjem povedal vodja tokijskih kriminalistov Hiracuka Hačibe.

Car in pastir

(Ruska pripovedka)

INDIANAPOLIS, Ind. — Zivel je car, ki bi rad videl Boga. Poklical je predse vse duhovnike in učenjake ter jim rekel: "Ukazujem vam, da mi pokažete Boga, in sicer najpozneje v treh dneh. Če mi želje ne izpolnite, vas vržem v ječo!"

Duhovnike in učenjake je obšla huda skrb. Vedeli so, da strogi car ne pozna šale. Čez tri dni so se vrnili predenj in trepetajoč čakali kazni.

V trenutku, ko je car že hotel izreči strašno sodb, je prihlet carjev dvorec mlad pastir.

Stopil je pred carja in rekel: "Dovolj, spoštovani car, da jaz izpolnim tvojo željo!"

"Dobro!" je odgovoril car. Vendi pa, da boš moral svojo predrznost plačati z življenjem, če mi želje ne izpolniš!"

Pastir ga je prosil, naj odide z njim na dvorišče. Ko sta bila na dvorišču, je pastir iztegnil roko, pokazal sonce in rekel: „Poglej!“

Car je dvignil glavo in uprl oči v sonce. Pa je kmalu okrenil glavo in vzklilnil:

"Ali hočeš, da oslepim? Le kako naj moje oči prenesejo tako svetlobo?"

Pastir mu je odgovoril:

"To, kar si hotel gledati, mogočni car, je delo Boga, en sam majhen drobec njegovih neštevilih del. Če niti soncu ne moreš gledati v obraz, kako bi mogel samega Stvarnika gledati iz oči v oči? Če hočeš videti Boga, ga poišči v svoji duši."

Carju je bil pastirjev odgovor na vso moč všeč.

"Razumen človek si," je rekel, in ker cenim tvoj razum, mi odgovori še na to vprašanje: Kaj je bilo prej, ko še ni bilo sveta?"

Pastir se je zamislil in odgovoril:

"Mogočni car, začni šteti!"

Car je začel šteti: Ena, dve, tri, štiri...

"Ne tako!" ga je prekinil pastir. Tako bi znal vsak. Začni šteti pred številko ena!"

"To ni mogoče," je rekel car. Pred številko ena ni ničesar."

"Tako je mogočni car. Tudi pred ustvarjenjem sveta ni bilo ničesar."

Ta odgovor je bil carju še bolj všeč.

"Bogato nagrado zaslužiš in jo tudi dobiš."

A še prej mi povej, kaj Bog dela?"

"Dobro," je rekel pastir, "tudi na to vprašanje dobiš odgovor. Toda dovolj, da najprej zamejva oblaka. Ti si nadeni mojo obleko, jaz pa tvojo."

Tudi na to je car pristal. Ko sta zamenjala oblačilo, je pastir sedel na carski prestol, vzel v roke žezlo in rekel:

"To, kar se je zdaj zgodilo, je delo božjih rok. Enega Bog dvigne, drugega pa poniža."

Na te besede je pastir spet oblekel svoje skromno oblačilo.

Car se je globoko zamislil in rekel:

"Da, zdaj vem, kaj je Bog."

Bogato je nagradil modrega pastirja in ga prijazno odslovil z vsemi duhovniki in učenjaki vred.

Janez Kovačič

MALO JIH PRIČAKUJE KONEC VOJSKOVANJA

Samo 6% Amerikancev računa s koncem vojne v Vietnamu pred novembrskimi volitvami. Večina odobrava Nixonovo ponudbo za konec vojne.

NEW YORK, N.Y. — Znani povpraševalec javnega razpoloženja Louis Harris je pri zadnjem povpraševanju o vietnamski vojni, ki ga je izvedel nedavno, dognal, da le 6% ljudi misli, da bo vojskovanje v Vietnamu konec do novembrskih volitev. Kar 88 odstotkov prebivalstva kaj takega ne pričakuje, ostali pa nimajo jasnega mnenja.

Četudi hoče 79% povprašanih vrnitev ameriških kopnih, pomorskih in letalskih sil iz Vietnamu, jih vendar 45:38 nasprotuje vzpostavi koalicijske vlade v Saigonu, v kateri bi bili komunisti. To se pravi, da je še vedno večina javnega mnenja proti prepustitvi Južnega Vietnamu komunistom.

Tri četrtine povprašanih je pritrdilo na vprašanje, če bi bili zadovoljni z nevtralno vlado v Saigonu brez komunistov kot pogoj za končanje vojne. V razmerju 75:13 so povprašani izjavili, da naj ZDA ostanejo v Južnem Vietnamu, dokler ne bodo rdeči izpustili vojnih ujetnikov.

Ameriško ljudstvo na splošno bi bilo pripravljeno sprejeti premirje za konec vojskovanja ob izpustitvi ameriških vojnih ujetnikov. Za sprejem premirja

se je izjavilo 52%, proti 31%, za izpust ujetnikov 93%, 2% pa bi pristala na pobotanje z rdečimi tudi brez izpusta ujetnikov.

Večina torej odobrava ponudbo, ki jo je stavil Hanoi predsednik Nixon, toda ne verjame, da jo bo Hanoi skoro sprejel.

Narednikovo pismo povod za odstavitev generala

WASHINGTON, D.C. — Pismo nekega narednika z letalskega oporišča Udornu na Tajskem, ki je poročal o ponarejanju vojaških poročil o letalskih napadih na Severni Vietnam, je razkrilo, da je gen. J. D. Lavelle odredil več letalskih napadov na vojaške cilje v Severnem Vietnamu, za kar dejansko ni imel polnomočja.

General, poveljnik vsega letalstva v jugovzhodni Aziji, je bil nato odstavljen in je stopil v pokoj, pa kljub temu izgubil eno od svojih štirih generalskih zvezd.

Ženske dobijo delo

Natakarica dobi delo Slovenska gostilna v Euclidu išče natakario od 9. dop. do 5. pop. Za pojasnila kličite 531-9782. (119)

Help Wanted — Female

Housekeeper wanted Housekeeper wanted for 2 adults in Shaker Heights. Congenial home. Send replies to: Box 123, c/o American Home, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103. —(119)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja dobro 2-družinsko hišo na 1263 E. 67 St., vsa podkletena, 2 plinska furneza, 4 garaže, velik vrt. Ugodna cena. Kličite do 8. ure zvečer 881-2195 in vprašajte za Tonija. (122)

Hiša naprodaj Lastnik prodaja kolonialno hišo s 3 spalnicami. Oglejte si jo in dajte ponudbo. 19511 Kildeer Ave. tel. 531-2554. (120)

V najem v Torontu Slovenska družina odda stanovanje, 2 sobi, kuhinjo in kopalnico, slovenski družini brez otrok ali samcem, v bližini Englington Ave. in Mount Pleasant Rd. Kličite po 6. uri zvečer: 483-2980. —(120)

V najem Cisto 5-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, se odda starejšim, mirnim ljudem v bližini Sv. Vida. Za pojasnila kličite 431-3373. —(119)

Hiše naprodaj Dvodružinska in enodružinska in 3 garaže, vse na enem lotu na Edna Ave. v lepem stanju. Kličite 381-2705 za sestanek. (126)

V najem Tri prenovljene, neopremljene sobe s kopalnico, zgoraj, se oddajo v najem na 1153 E. 61 St. telefon 361-1933, po 5. uri. —(118)

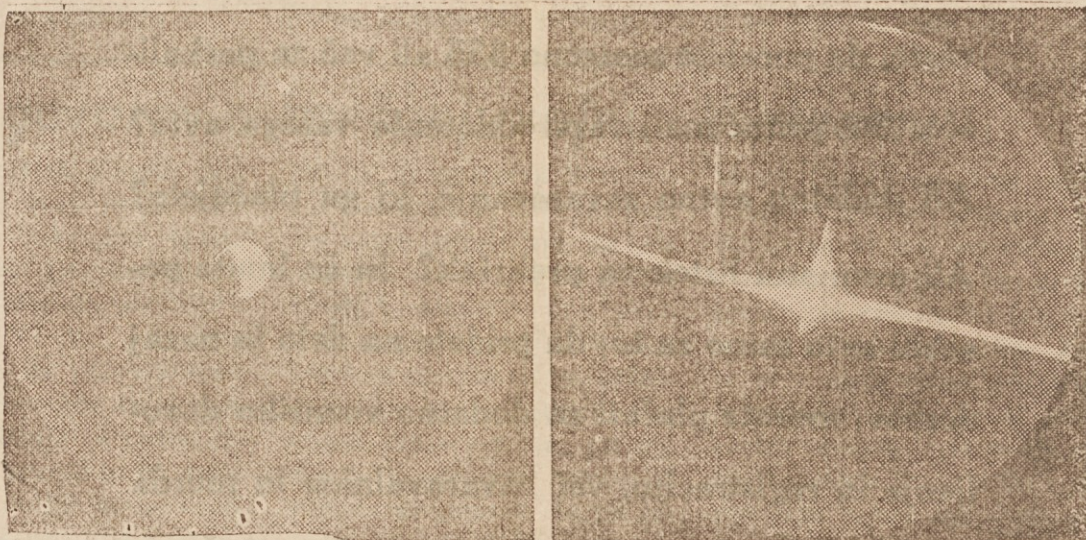
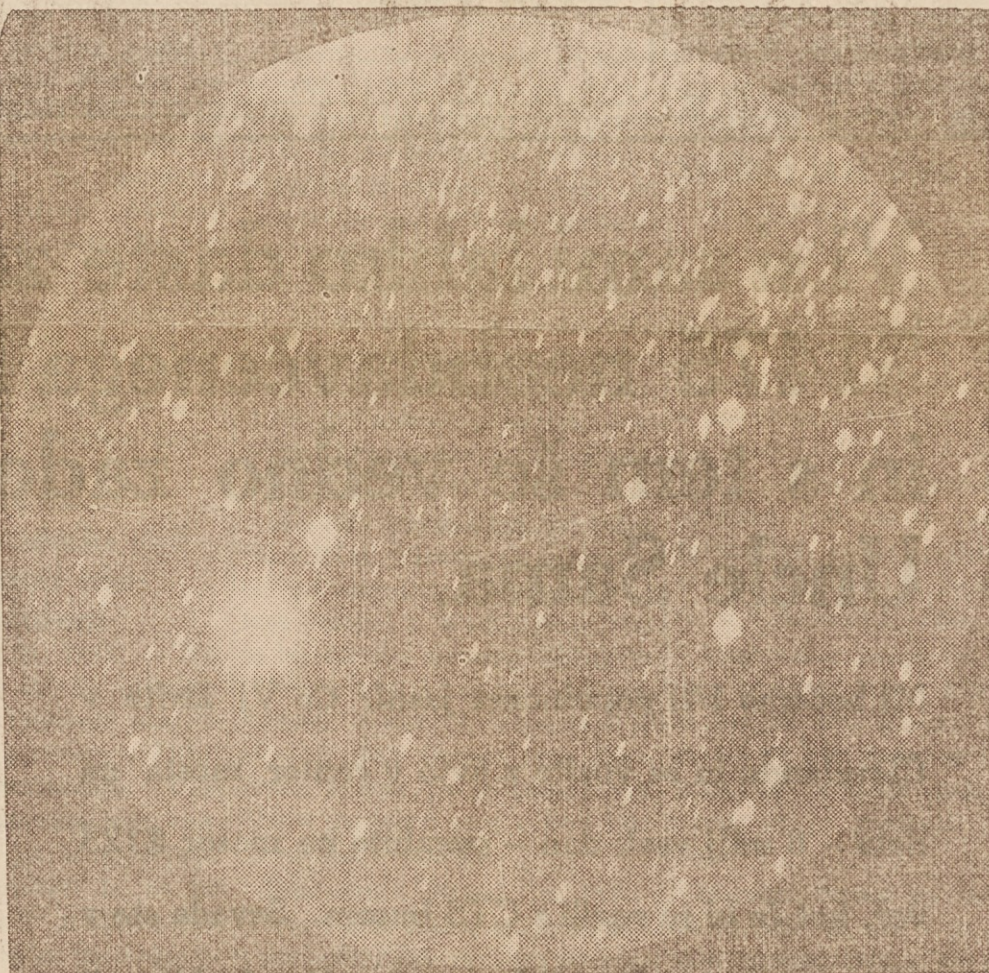
Kupim bungalov Kupim majhen, če mogoče zidan bungalov, z 2 spalnicama, nezgotovljenim podstrešjem in majhno parcelo. V Euclidu ali v okolici E. 185 St. Kličite 431-5515 (121)

Kupim piano Kupim spinet piano v dobrem stanju, orehova. Kličite 431-3011 (120)

Kupim hišo Rad bi kupil enodružinsko hišo, 6 sob ali več, severno od Bonna do St. Clair Ave., ali od E. 60 do E. 71 St. Kličite 431-3011. (120)

LEPOTE IN SKRIVNOSTI VESOLJA

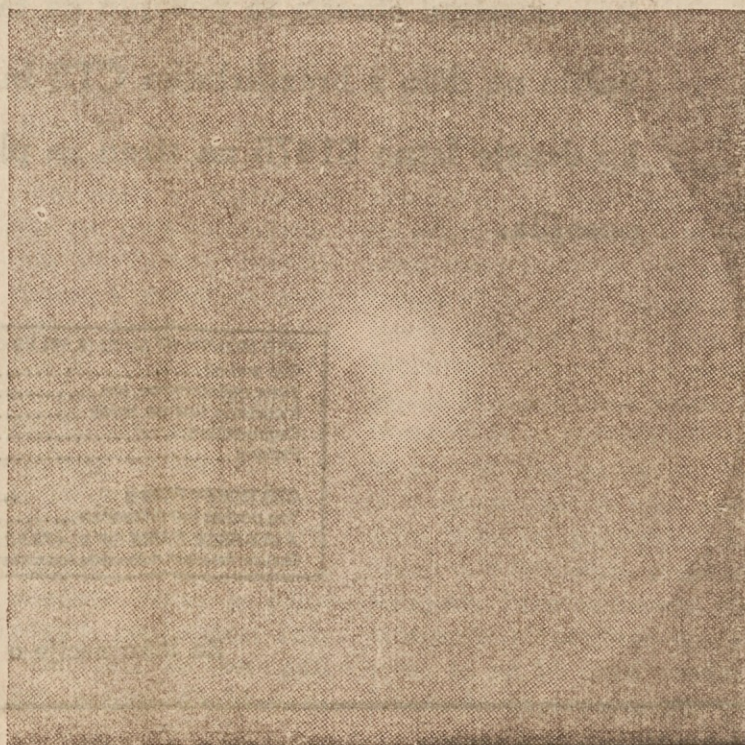
Posnetek spodaj kaže ultravioleto fotografijo dela Rimske ceste, ki ga je napravil astronaut John Young iz Apollo 16 na poletu proti Luni. Svetla zvezda na levi spodaj je planet Jupiter.

ZGORAJ je Zemlja, katere desni del je osvetljen od Sonca, preko levega v temi pa segajo trije pasovi sija.

ZGORAJ NA DESNI spektralna slika gornjega dela zemeljskega ozračja. Svetla vodovodna črta je produkt pre-ultravioletnega vodika, navpična pa je izžarjevanje v soncu osvetljenih plinov kisika, dušika in helija.

NA DESNI je korona, pas zelo redkega vodika, ki obdaja Zemljo, katere ena stran je v sončni luči.

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

"Kakor kralj vseh modrecev Aristoteles Spevzipa," je vedel tretji. "V kopel ga je potisnil mesto samega sebe."

"Zdaj pa še kaj naj nosimo v srcu in glavi?" je vprašal učitelj.

"Sveto pismo!" so odgovorili hkratu vsi gojenci. Učitelj je dejal:

"Amen! Vstanite, gremo na vrt!"

Magister v spovednici za glušce se je vzdramil in dvignil.

"Se je stari šegavi učitelj," je občutil o vikarju; "kdor je kdaj v to njegovo šolo hodil, ne bo je pozabil."

Bil je ves razigran in poln hvaležnosti in spoštovanja do starega gospoda, tega tretjega žerjava na Krasu, njega dveh drugov prevrednega bojevnika z grbom spečih ptic s čuječo v sredi in kratkim geslom: Vigilo — čujem!

Vstal je, se pokrižal z blagoslovjeno vodo in stopil pod milo nebo. Zavil je ob cerkvi mimo grobov, našel materin pogreb pomudil se kratko na njem in krenil nato proti vikarjevemu domu. Stopil je v odprto vežo, jo prehodil, kakor je vedel, da drži na vrt za hišo. V mraku je moral tipati po strmih stopnicah navzdol. Na vratih, preden je stopil na vrt, je poslušnil. Učitelj je bral s svojimi učenci iz evangelijev.

"Hora biblica — ura svetega pisma," je uganil magister.

"Učitelj prav zares, da mu je podobnega iskati! Kako lepo se je v šolski sobi uvedel iz posvetne v božjo modrost," je občutil nato in priznal vzgojni način gospoda vikarja Procura-musa.

Iz temnega hodnika je pogle-

dal na vrt. Tam je bila miza v jarkem jutranjem solncu. Na mizo je bil položil učitelj košarico sadja, grozdja in breskev. Tudi nekaj fig-belice je bilo vmes, da bi se tem bolj ujemalo s tem, kar je snovala učiteljeva beseda, povzemaje iz svetega pisma po jasnem načrtu.

"Smokve okušajo, pa grozdje zobajo," je videl in vedel magister o vikarjevih dijakih in o neprislusiljeno poljudnem vikarjevem pouku, "kako ne bi zlahka umeli besede, ki jo čujejo, in jim baje o čudesu iz prilike o grozdu v stiskalnici, o smokvi, ko se muži, o vinu in vinogradniku in še delavcih, ki jih je gospod za kopanje najel."

Kar slovesno spoštovanje je obšlo magistra do svojega davnega učitelja ob tem, kar je videl in čul; popolnoma je pozabil, da se pravzaprav pravo lice štanjske šole le hudo loči od tistega, kar je bil vikar sporočil škofu Tekstorju na Dunaj in v Gornji Grad, da je tam učenjaško bahal, ki tukaj čudovito prirodno uči. Ob njegovi besedi se je hotelo magistru zazdeti, da bi se celo sam mogel učiti, da čuje, kar mu je že znano, a da čuje drugače, nekako tako, kakor da ni iz Pisma, temveč resnica od včeraj in da se je zgodilo vse nekje blizu na Krasu pod Svetim Tomažem, okoli Tomaja ali pa tostran proti Repentabru ali Komnu. Trudna misel o neso-glasju med svetom in Kristusom na svetu, kakor je magistra nekaj ur prej še enkrat bolela, zdaj se je hotela uleči, umiriti in razvozlati v svetlem spoznanju do konca... Učitelj visoke štanjske šole pa je učil še dalje:

"Izveličar je bil na svatbi v

Kani Galilejski. Pa je gostom in svatom vino pošlo. Gospodova nebeška Mati, ki so se ji ljudje smilili, je prosila svojega Sinu: 'Vina nimajo.' On, ki je sam vse vedel in tudi to, da vina nimajo, se pusti prositi po svoji Materi, preden da. Nejeverni mojih in vaših dni, otroci, pa jo lajajo, da ni bogorodica, in smešijo nas, ki smo ji vdani, da nam je žena, ki je Izveličarja rodila, nad Boga samega boginja, in da smo malikovalci. Pa bodimo taki malikovalci! Verujte mi, otroci, na božji in nebeški ohceti nam bo zato najboljšega vina natočil in dejal: 'Zato, ker je Mati prosila za vas, zato ker ste mene čistili, ko ste njej spoštovanje skazovali.'"

Potem je razgrnil vikar v Mateju in razlagal:

"Grozdba ne bero s trnja in smokev ne z osata, vsako dobro drevo rodi dober sad, slabo drevo pa slab sad. Pa še tako je drevje, ki nič ne rodi, hrast, bukva, gaber in lesnika. Zato ga sečemo in kurimo z njim. Glejte, tudi človek je drevo. Vsak bo rodil po tem, kar je. Glušec Gospodu ne bo pel, a se bo po svoje zveličal; hromec ne bo plesal kakor kralj David, pa ga bo gospod Bog drugače večne smrti otel: trto radi grozdja, trn radi trnja, ki tatovom v staj je in polja brani. Lesnika je slabega drevesa slab sad, pa je vendar ljuba Bogu. Služi mu po svoje. Merjasca in divjo laznino redi v gozdu, da kaj žreti ima, pa še cepiti jo je moči za žlahten sadež, kakor cepijo goreči misionarji božjo besedo v srce in dušo divjih ljudi, ki še konjsko čeljust molijo pa sirovo meso z govnom posojeno zro. Breskvo, ki dve leti zori, v tretjem pa ja-

lova usiha, posekamo. Prav po pameti! Nespametna bi bila božja pravica, če bi s človekom, ki svojemu Bogu ne služi, delala bolj milo. Ne more in ne sme! Pravica je, pa še božja! Zato pa naj gledajo, ki jih Gospod jalovi smokvi primerja, naj gledajo! Preklel jih bo, kakor je tisto nesrečno drevo brez sadu."

Prestal je za trenutek, kakor da premišlja. Nato pa je nastavil čudno resno, trdo, jezno:

"O hudobnih in dobrih je zapisano, da jih spoznamo po sadu. Mladi ste še, malo veste, zato pa meni verjemite, ki sem star in mi je hudo, da sem moral dočakati, kar sem, ko se z vseh ve-

trov sejejo zlodejski učitelji, krivi preroki Antikristovi, pa uče norčavosti, obljublajo blagovest in zveličanje, hlinijo vdanost v Boga, pa so volkovi v ovčjem krznu, ovčje okoženi roparji človeških duš. Po sadovih jih boste spoznali, da nimajo ne Boga ne Njegovega Sinu, ki nas je odrešil. Kristus je bil ponižen, ti so peklenko napuhnjeni, Kristus je bil do smrti pokoren, ti so uporni. On čist in nedolžen, ti nesramni kot mežgi. Duha da imajo, se bahajo. Imajo! Po Satanu, ki je prvi gorel in je prvo slabo drevo, duh uporni, oče tistih hudobnih vinogradnikov, ki so Gospodu, ko jih je najel, hlapce umorili in potem

še njegovega lastnega sinu ubili."

Zasopel je utihnil učitelj za nekaj časa. Bolj mirno je dodal nato:

"O smokvi, ki se muži, je zapisano, da je znamenje. Tudi mi imamo znamenja. Le umeti nam jih je treba, da nas groza prešine pred uro, ki se bliža z Antikristom in njegovimi. Kaj pravim groza! Dober sad rodi-

mo, pa se nam ne bo bati strogega Sodnika, ko bo vstal na nebo. Pa čujte Njega samega, otroci moji, in potem razsodite, kako neki bi moglo biti drugače, kakor pa vas jaz učim."

Odprl je knjigo, ki jo je magister poznal in je bila prav tista z znamenjem spečih ptic in z bedecim žerjavom na sredi. (Dalje prihodnjič)

NAROCITE SVOJIM DOBRIM OCETOM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očelovski dan

dne 18. junija 1972

Naročite telefonično: 431-9628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:

Za to darilo pošiljam znesek \$

Moje ime in naslov:

USPEL JE — Michael Sacks je odlično uspel v svojem filmu "Klavnica — pot". Ta uspeh mu je odprl vrata do novih vlog in novih uspehov preko vsega, kar je kdaj upal doseči.

Vi si sami lahko daste za \$1475 neobdavčenega letnega povišanja in s tem še vedno zadovoljite Uncle Sama.

Mi hočemo biti popolnoma jasni. Če Vi živite v Clevelandu in se vozite z avto v center mesta na delo — 8 milj vsak dan — porabite na mesec \$123 več, kot če bi se vozili s CTS busom. Seveda ste v to vsoto uračunali tudi bencin in olje. In Vi tudi veste, da porabite mesečno \$35 ali več za parkališče. Ste priračunali razvrednotenje vašega avta? Ali dodatno avtno zavarovanje, ki ga plačujete? Ali prometni listek za prekršek? In če imate posebni avto samo za to, da pridete na delo in nazaj domov, morate plačati za dodatno vozniško dovoljenje in registracijo, več zavarovalnine in morda tudi posebne obresti za posojilo na ta avto. Če se vozite na delo z brezskrbnim CTS busom, si lahko denete letno \$1475 na stran za plačilo vašega posojila.

Za preživitev bajnih počitnic. Ali za izobrazbo Vaših otrok. Ali za karkoli si poželi Vaše srce. In ko še govorimo o srcu, na ta način mu lahko pr hranite malo obrabe. Nič več izčrpanosti veleceat. Nič več gneče in drvenja v prometnih urah za preizkušnjo Vaših živcev. Ko je poklicni šofer za volanom. lahko Vi dremljete ali berete časopis. Ali samo sedite in se sprostite. Vožnja na delo s CTS pomeni velikanski letni neobdavčeni povešek, ki je odobren po federalni vladi. In počitek od velike tekme zgoščenega prometa. Preučite spodnje primerjalne številke. Ugotovili boste, da ni primerjave, vozite se na delo s svojim avtom ali s CTS busom. In CTS Vam pošlje vozovnice celo po pošti.

PER MONTH BY AUTO (8 MILES ONE WAY)	
Gas and oil	\$ 10.34
Tires, maintenance, etc.	4.62
Insurance, license, taxes	31.55
Depreciation	31.50
Parking	35.00
	\$143.01
CTS TICKET FARES	12.80
You pocket the difference	\$123.21 per month
A TAX-FREE RAISE OF \$1,475.22 PER YEAR.	
(Source: American Automobile Association, "Your Driving Costs" 1971-72)	

Za informacije o voznem redu, voznini in vozovnicah kličite — 621-9500.

CTS
Tako lahko vzeti

Many horse events such as this were cancelled in 1971 due to the VEE epidemic. The U.S. Animal Health Association recently urged the management of racetracks, horse shows, rodeos, and other activities where horses are concentrated, to require VEE vaccination certificates for all entries. USDA PHOTO.

USDA Urges Horsemen to Vaccinate Now for VEE

A campaign urging horsemen to "vaccinate now for VEE" was announced recently by Secretary of Agriculture Earl Butz. The aim is protection of horses, mules, donkeys and other equines from Venezuelan equine encephalomyelitis (VEE).

Scientists with USDA's Animal and Plant Health Service (APHIS) say the disease which invaded Texas last summer and killed hundreds of horses may break out again when virus-carrying mosquitoes emerge in the warm months ahead. State officials are being asked to determine if they want to sponsor a vaccination program to prevent a possible epidemic or loss of individual horses.

Last year, more than 2.8 million horses in 19 States were vaccinated for VEE. This and other emergency measures confined the disease to 26 Texas counties.

But the history of this disease indicates it can move past a vaccination barrier,

possibly through non-vaccinated horses. So authorities are urging vaccination of newborn foals and other herd additions in States declared high risk for VEE in 1972.

Texas remains under Federal quarantine for VEE. This means horses and other equines must be accompanied by vaccination certificates when being shipped out of State.

A surveillance program is underway in critical Gulf coast and Mexican border States to detect signs of VEE virus in a variety of animals. Horse owners throughout the country can cooperate by reporting any suspicions of VEE infection to local veterinarians.

People and other warm-blooded animals are also susceptible to VEE, which causes mild to severe flu-like symptoms in them. Of the 88 confirmed human cases in Texas last summer, none died. Over 60 percent of the infected horses died.